

Sygn. akt I Ca 48/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kordowski (spr.)
Protokolant:	Iwona Wiśniewska

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa J. O., T. O.,

K. Ł. wspólników spółki cywilnej (...) s.c. (...), O. T., Ł. K.

przeciwko Gminie S.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Zambrowie VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w W. Mazowieckiem z dnia 17 grudnia 2013 r. sygn. akt

VI C 152/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Zambrowie do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu.

Sygn. akt I Ca 48/14

UZASADNIENIE

Powodowie J. O., T. O. i K. Ł. działający jako wspólnicy spółki cywilnej (...) s.c. (...), O. T., Ł. K. z siedzibą w B. domagali się zasądzenia od pozwanej Gminy S. kwoty 1.303,40 zł wraz z ustawowymi od dnia 6 marca 2012 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powodowie wskazali, że w wykonaniu umowy oddali pozwanej gminie w użytkowanie obiekt w postaci placu zabaw - zgodnie z projektem, a pozwana odmawia wypłacenia sumy gwarancyjnej.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 29 października 2012 r. sygn. akt I Nc 322/12 Sąd Rejonowy w Wysokim Mazowieckiem uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwana Gmina S. wniosła o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według

norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana podniosła, iż strona powodowa wykonała umowę niezgodnie z dokumentacją, tj. nie wykonała malowania elementów ogrodzenia placu zabaw.

Sąd Rejonowy w Zambrowie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w W. Mazowieckiem wyrokiem z dnia 17 grudnia 2013 r. sygn. akt VI C 152/13 oddalił powództwo (w pkt I wyroku) oraz zasądził od powodów na rzecz pozwanej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2 wyroku).

Poczynione zostały następujące ustalenia faktyczne i ocena prawna.

W dniu 8 marca 2011 r. Gmina S. w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego zawarła umowę nr (...) z firmą (...) s.c. O. J., O. T., Ł. K.. Przedmiotem umowy było wykonanie zadania „Urządzenia placu zabaw dla dzieci w S.” według otrzymanego projektu placu zabaw, przedmiaru robót oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót.

Zgodnie z § 2 tej umowy wykonawca powinien w dniu zawarcia umowy wnieść zabezpieczenie należytego wykonania umowy, w wysokości 2 % ceny całkowitej brutto podanej w ofercie na kwotę 1.862 zł, co też uczynił.

Na mocy ust. 2 wspomnianego paragrafu strony postanowiły, że 70 % wniesionego zabezpieczenia zostanie zwrócone albo zwolnione w ciągu 30 dni od dnia protokolarnego przekazania całości robót przez wykonawcę i przyjęcia ich przez zamawiającego jako należycie wykonanych. Pozostała część zabezpieczenia zostanie zwrócona albo zwolniona w terminie 15 dni po upływie okresu gwarancji przedmiotu umowy. W § 8 umowy wykonawca udzielił zamawiającemu 36 miesięcznej gwarancji jakości na przedmiot umowy. Okres gwarancji rozpoczyna swój bieg od dnia zakończenia czynności odbioru końcowego (bez zastrzeżeń). Na mocy ust. 3 powyższego paragrafu wykonawca odpowiedzialny jest z tytułu rękojmi za usunięcie wad prawnych i fizycznych robót oraz dostarczonych materiałów w ciągu 36 miesięcy po dokonaniu odbioru końcowego robót przez zamawiającego.

Zgodnie z punktem 4.3 projektu urządzenia placu zabaw dla dzieci w S. objętego treścią umowy ogrodzenie placu zabaw na działce inwestora o długości 60,72 m, to ogrodzenie pełne drewniane z systemowych paneli drewnianych ogrodowych o wymiarach: 180x180 oraz 180x100 cm na słupkach stalowych 7x7 cm oraz furtką prowadzącą na wewnętrzny teren szkoły o szerokości 110 cm. Kolor słupków grafitowy. W punkcie 9 projektu nakazano zaimpregnować elementy drewniane środkiem konserwującym i ogniochronnym. Na stanowiącym część projektu rysunku o tytule: ogrodzenie placu zabaw (k. 35 akt) wskazano, aby w przypadku niezaimpregnowanych paneli do impregnacji użyć preparatu w kolorze „orzech”.

Strona powodowa uznała zlecone przez pozwaną zadanie inwestycyjne za wykonane i w dniu 30 czerwca 2011 r., wezwała pozwaną do odbioru wykonanych prac.

Panele drewniane użyte przez stronę powodową do wykonania ogrodzenia zostały nabyte w sklepie (...) pod numerami referencyjnymi (...) i (...). Zaimpregnowano je preparatem K. (...). Zgodnie z oświadczeniem producenta tychże elementów firmy (...) sp. z o.o. panele drewniane zostały poddane ciśnieniowej impregnacji środkiem (...). Producent w oświadczył, że wyprodukowane panele obejmuje umownie dwuletnią gwarancją z partnerem handlowym, którym jest (...).

Wykonawca nie zastosował zabiegu impregnacji paneli drewnianych ponad tą impregnację jaką oferował sprzedawca w nabywanym u niego produkcie - opisaną powyżej.

Sąd I instancji podniósł, iż określone w treści art. 354 k.c. mierniki wykonania zobowiązania trzeba rozumieć w ten sposób, iż podstawowym kryterium, według którego należy oceniać zachowanie dłużnika, spełniającego świadczenie jest treść zobowiązania. W sprawie niniejszej ta treść wyrażona jest w zawartej przez strony umowie.

Sąd Rejonowy wskazał, iż pozwana podnosiła, że powód wykonał zadanie wynikające z umowy niezgodnie z projektem, do którego odwołuje się umowa, tj. nie wykonał impregnacji (malowania) elementów, co podnosiła już w protokole odbioru robót. W związku z tym, że strona powodowa nie usunęła usterek, mimo wezwania pozwanej, pozwana

odmówiła zwrotu zabezpieczenia uiszczanego na poczet należytego wykonania umowy. Dochodzona przez stronę powodową kwota 1.303,40 zł stanowi 70 % wartości zabezpieczenia.

Sąd I instancji podniósł, iż zgodnie z § 8 umowy łączącej strony wykonawca udzielił zamawiającemu gwarancji jakości na przedmiot umowy na okres 36 miesięcy od dnia zakończenia czynności odbioru końcowego. Jak zostało udowodnione przez stronę powodową impregnacja została wykonana środkiem (...). Jest to środek impregnujący drewno wykonany z soli rozpuszczalnych w wodzie (k. 60 akt). Sąd Rejonowy uznał, iż jest oczywiste, że elementy drewniane użytkowane na zewnątrz pomieszczeń, a więc narażone na opady atmosferyczne nie mogą być w ten sposób zabezpieczone na zbyt długi czas, na skutek stopniowego wypłukiwania preparatu. Sąd orzekający wskazał, iż należy do faktów powszechnie znanych, że istnieją środki do impregnacji drewna dające efekt zabezpieczenia (gwarancję), na trzy, pięć, a nawet więcej lat. Można więc mówić, że pojęcie „impregnacja” daje się stopniować i drewno może być impregnowane słabiej (na krótszy czas) lub mocniej (na czas dłuższy). Jak wynika z oświadczenia producenta paneli drewnianych - firmy (...) (k. 91), daje on dwuletnią gwarancję, zaś powód dał pozwanej gwarancję trzyletnią (§ 8 umowy), który to okres biegł od dnia odbioru, a gwarancja na impregnację paneli od dnia ich zakupu, a więc jeszcze wcześniej.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy uznał, iż powodowie nie wykonali należycie swojego zobowiązania albowiem zastosowali panele zaimpregnowane zbyt słabym środkiem, który dawał gwarancję zabezpieczenia drewna tylko na 24 miesiące, a więc poniżej 36 miesięcznego terminu gwarancji, do którego strona powodowa zobowiązała się w umowie.

Sąd I instancji wskazał, iż oddalił wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodów z zeznań świadka M. W., z przesłuchania stron i z opinii biegłego z zakresu budownictwa na podniesione przez nią okoliczności. Sąd ten oddalił również wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków: B. P., F. O., W. K., J. Ś. i z przesłuchania w charakterze strony Wójta Gminy S. na wskazane przez nią okoliczności.

Oddalając te wnioski, Sąd Rejonowy miał na uwadze treść art. 227 k.p.c. Sąd I instancji podniósł, iż fakty, które uzasadniają żądanie i stanowią przedmiot dowodu, wskazuje strona wyprowadzająca z tych faktów skutki prawne. Skoro przedmiotem postępowania dowodowego są tylko fakty mające istotne znaczenie dla merytorycznej oceny dochodzonego roszczenia, to domaganie się przez stronę przeprowadzenia dowodów na inne okoliczności, nie może być uwzględnione przez sąd orzekający, ponieważ prowadziłoby to do przewlekłości postępowania sądowego. W ocenie Sądu orzekającego dokumenty powołane powyżej w treści uzasadnienia miały zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a dowody zgłaszane w oddalonych wnioskach dowodowych okazały się zbędne (nieistotne) w świetle ustaleń wynikających z dowodów z dokumentów.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach Sąd rozstrzygnął na zasadzie art. 98 k.p.c. Sąd I instancji wskazał, iż skutkiem oddalenia roszczenia skierowanego przeciwko Gminie S. jest nałożenie na stronę powodową obowiązku zwrotu kosztów wywołanych chybionym powództwem. Sąd Rejonowy podniósł, iż stosownie do § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163/2002 poz. 1348 ze zm.) przy wartości przedmiotu sprawy wynoszącym 1.304 zł stawka minimalna opłaty za czynności adwokackie wynosi 180 zł. Poniesienie innych kosztów niż koszty zastępstwa prawnego nie zostało wykazane.

Powyższy wyrok zaskarżyli w całości apelacją powodowie J. O., T. O. i K. Ł. działający jako wspólnicy spółki cywilnej (...) s.c. (...), O. T., Ł. K. z siedzibą w B., zarzucając mu:

1. naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 354 § 1 k.c. w zw. z art. 65 k.c. w zw. z § 2 ust. 2 umowy z dnia 08.03.2011 r. łączącej strony poprzez przyjęcie, że powodom nie przysługuje roszczenie o zwrot 70 % wpłaconej kaucji gwarancyjnej tj. kwoty 1.303,40 zł z uwagi na niewykonanie przez powodów umowy w sposób należyty zgodny z umową mimo, że powodowie wykonali przedmiot umowy zgodnie z treścią umowy z dnia 08.03.2011

r., tj. do wykonania przedmiotu umowy użyli zaimpregnowanego panelu drewnianego, a przedmiot umowy został odebrany przez pozwanego,

2. naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 354 § 1 k.c. w zw. z art. 65 k.c. w zw. z § 8 umowy z dnia 08.03.2011 r. łączącej strony poprzez przyjęcie, że powodowie wykonali przedmiot umowy w sposób nienależyty, niezgodny z umową z uwagi na fakt, że producent paneli drewnianych przewidział jedynie 24 - miesięczną gwarancję na zamontowane elementy mimo, że łącząca strony umowa z dnia 08.03.2011 r. nie wymagała od powodów użycia materiałów bądź produktów, których producent udzielałby gwarancji na okres wynoszący co najmniej 36 miesięcy, tj. okres gwarancji udzielony przez powodów, a tym samym powodowie wykonali przedmiot zamówienia zgodnie z umową,

3. naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 354 § 1 k.c. w zw. z art. 65 k.c. w zw. z treścią załącznika umowy z dnia 08.03.2011 r. łączącej strony - projektu urządzenia palcu zabaw - rysunku „ogrodzenie placu zabaw” poprzez przyjęcie, że

a) powodowie wykonali przedmiot umowy w sposób nienależyty, niezgodny z umową mimo, że w sprawie zostało wykazane, że do wykonania zobowiązania powodowie zgodnie z treścią łączącej strony umowy z dnia 08.03.2011 r. oraz załączników do niej użyli zaimpregnowanych paneli drewnianych, a tym samym powodowie wykonali przedmiot zamówienia zgodnie z umową,

b) powodowie wykonali przedmiot umowy w sposób nienależyty, niezgodny z umową poprzez zastosowanie słabego środka impregnującego mimo, że zgodnie z treścią łączącej strony umowy z dnia 08.03.2011 r. oraz załączników do niej, żaden z zapisów umownych nie określał wymaganego sposobu impregnacji oraz rodzaju środka, przy użyciu którego miała zostać wykonana impregnacja, a tym samym powodowie wykonali przedmiot zamówienia zgodnie z umową,

4. naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 233 k.p.c. poprzez przyjęcie, że:

a) środek impregnujący (...) jest zbyt słabym środkiem impregnującym, mimo, że w sprawie brak jest jakiegokolwiek dowodu wskazującego na przyjęte przez Sąd I instancji niskich właściwości zastosowanego środka impregnującego,

b) środek impregnujący (...) jest zbyt słabym środkiem impregnującym, na co wskazuje 24 miesięczny okres gwarancji udzielonej przez jego producenta mimo, że pomimo upływu 30 miesięcy od daty oddania do użytku przedmiotu zamówienia, pozwana nie zgłosiła jakiegokolwiek roszczenia z tytułu udzielonej gwarancji związanego z występującymi nieprawidłowościami w zastosowanych drewnianych panelach ogrodzeniowych.

Wskazując na powyższe, skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i zasądzenie od pozwanej Gminy S. solidarnie na rzecz powodów J. O., T. O., K. Ł. kwoty 1.303,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 06.03.2012 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej solidarnie na rzecz powodów kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, a wydanie wyroku w niniejszej sprawie wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, w związku z czym zaskarżony wyrok Sądu I instancji należało uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Powyzsza ocena nie budzi żadnych wątpliwości, gdy weźmie się pod uwagę zaistniałą sytuację, w której Sąd I instancji nie przeprowadził zawnioskowanych przez strony dowodów, oddalając powództwo na podstawie tylko twierdzeń stron, zeznań jednego świadka, złożonych do akt sprawy dokumentów i doświadczenia życiowego.

Zauważyć należy, iż przedmiotem żądań powodów objętych pozwem było uzyskanie od pozwanej oznaczonej kwoty pieniężnej tytułem zwrotu 70 % wniesionego zabezpieczenia. Strona powodowa twierdziła w pozwie, iż wystąpiła o

zwrot tej kwoty zgodnie z § 2 ust. 2 łączącej strony umowy w związku z tym, iż zostały odebrane i przyjęte przez pozwaną jako należycie wykonane prace w ramach zadania „Urządzenie placu zabaw w S.”. W myśl tego postanowienia umownego 70 % wniesionego zabezpieczenia zostanie zwrócone albo zwolnione do 30 dni od dnia protokolarnego przekazania całości robót przez wykonawcę i przyjęcia ich przez zamawiającego jako należycie wykonanych.

Pozwana odmówiła zwrotu powodom 70 % wniesionego zabezpieczenia, twierdząc, że prace zostały wykonane wadliwie. W sprzeciwie od wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty pozwana podniosła, iż powodowie wykonali zadanie niezgodnie z dokumentacją, a mianowicie nie wykonali malowania elementów, co zostało stwierdzone w protokole odbioru robót. Zdaniem pozwanej powodowie nie przedstawili dowodu na to, że elementy są zaimpregnowane (k. 71-74). Z treści sprzeciwu jednoznacznie zatem wynika, iż pozwana stawia zarzuty, co do jakości wykonanych przez stronę powodową prac. Jednocześnie pozwana w sprzeciwie oraz następnie na rozprawie wniosła o przesłuchanie w charakterze świadków: B. P., F. O., W. K., J. Ś. oraz przesłuchanie w charakterze strony Wójta Gminy S. na okoliczność czynności przebiegu odbioru robót i stwierdzonych usterek.

Natomiast strona powodowa już w pozwie wniosła o przesłuchanie w charakterze świadków D. Ł. i M. W. oraz dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron (z ograniczeniem po stronie powodowej do J. O.) na okoliczność m.in. wykonania przedmiotu umowy zgodnie z projektem, wzajemnych uzgodnień w zakresie realizacji projektu, użycia paneli impregnowanych, przebiegu odbioru, a dodatkowo na rozprawie wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa na okoliczność ustalenia, czy panele użyte do ogrodzenia placu zabaw noszą ślady wskazujące na to, że w trakcie ich wbudowania były poddane impregnacji.

Stosownie do treści art. 316 § 1 k.p.c. sąd wydaje wyrok po zamknięciu rozprawy, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili jej zamknięcia. Regułą jest, że rozprawę zamyka przewodniczący po przeprowadzeniu dowodów i udzieleniu głosu stronom (art. 224 k.p.c.). Z art. 210 § 3 k.p.c. wynika, że rozprawa obejmuje, stosownie do okoliczności, postępowanie dowodowe i roztrząsanie jego wyników. Oznacza to, że postępowanie dowodowe przeprowadzane jest na rozprawie, gdy wymagają tego okoliczności, tzn. jeżeli, i w jakim zakresie w konkretnej sprawie trzeba je przeprowadzić. Zgodnie natomiast z przepisem art. 299 k.p.c., jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały nie wyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, sąd dla wyjaśnienia tych faktów zarządzi dowód z przesłuchania stron.

Niniejsza sprawa była rozpatrywana w postępowaniu uproszczonym, w którym między innymi nie może być dopuszczony i przeprowadzony dowód z opinii biegłych (art. 505⁶ § 2 k.p.c.). Jeżeli jednak sąd uzna, że sprawa jest szczególnie zawiła lub jej rozstrzygnięcie wymaga wiadomości specjalnych, w dalszym ciągu rozpoznaje ją z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym (art. 505⁷ k.p.c.).

Wskazane powyższej okoliczności niniejszej sprawy wskazują na istnienie niewyjaśnionych przez Sąd I instancji faktów istotnych dla rozstrzygnięcia tej sprawy, a w szczególności, czy prace zostały należycie wykonane przez powodów, co wymaga wiadomości specjalnych. W związku z powyższym niewątpliwie zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego, w tym dowodu z opinii biegłego. Sąd Rejonowy winien był więc postanowić o dalszym rozpoznawaniu tej sprawy z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym i w szczególności przesłuchać zawnioskowanych przez obie strony świadków oraz dopuścić wnioskowany przez powodów dowód z opinii biegłego, a nie poprzestawać na zgromadzonych w sprawie dokumentach, zeznaniach jednego świadka oraz doświadczeniu życiowym. Wyjaśnienie wszystkich istotnych w sprawie okoliczności za pomocą wskazanych powyżej dowodów jest niezbędne dla wydania prawidłowego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

W świetle powyższego, w sytuacji, gdy nie zostały wyjaśnione istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty, a wydanie wyroku w niniejszej sprawie wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, zachodzi konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 108 § 2 k.p.c.